

Татар гомуми белем бирү оешмаларында укучы балалар өчен
татар теленнән мәктәп олимпиадасы биремнәре җаваплары
2017-2018 уку елы
7 нче сыйныф

*Үткәрү вакыты – 90 минут.
Максималь балл – 48.*

I. Тестлардан дөрес җавапны билгеләгез.

1. [ц] авазының үзенчәлекләре дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

- а) яңгырау, саңгырау пары [щ], тел-теш, авыз тартыгы
- ә) саңгырау, яңгырау пары [ж], тел-теш, авыз тартыгы;
- б) саңгырау, парсыз, тел-теш, авыз тартыгы**
- в) саңгырау, парсыз, тел-аңкау, авыз тартыгы

2. Жөмләдәге СТ (сузык+тартык) калыбындагы ижеклар саны дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

Алтын көз – муллык көзе – җир өстенә канатын җәя.

(Г.Мөхәммәтшин)

- а) 1 ә) **2** б) 3 в) 4

3. **Жанатар** сүзенең мәгънәсе дөрес аңлатылган рәтне билгеләгез. (2 балл)

- а) тренер
- ә) спорт ярышларын караучы**
- б) судья
- в) спорт ярышларында катнашучы

4. Жөмләдәге санның төркемчәсе дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

Шушы бер-ике көндә кайтып килербез. (Ф.Яруллин)

- а) тәртип ә) бүлем **б) чама** в) жыю

5. Исемләшкән сыйфат кулланылган жөмләне билгеләгез. (2 балл)

- а) Үстердек кызыл гөлләр, сокланып үпте жыллар. (З.Мансур)
- ә) Гөрләп үсәбез, без – бәхетлеләр.** (Ә.Ерикәй)
- б) Жемелди көз кояшында уттай яфрак һаман да. (Ш.Маннур)
- в) Әүвәлге заманда булган, ди, ялкау ике кеше. (Әкият)

6. Калын хэрэфлэр белэн бирелгэн алмашлыкка дөрес мәрфологик анализ ясалган рәтне билгеләгез. **(2 балл)**

Шуннан без, әтине сагынган саен, сандыктагы кадерле икмәкне алып карый, караган саен, әтине ныграк сагына торган булдык. (Ш.Маннапов)

- а) күрсәтү алмашлыгы, берлек санда, чыгыш килешендә
- ә) III зат алмашлыгы, берлек санда, чыгыш килешендә
- б) сорау алмашлыгы, чыгыш килешендә
- в) күрсәтү алмашлыгы, күплек санда, чыгыш килешендә

7. Калын хэрэфлэр белэн бирелгэн сүзнең кайсы сүз төркеменә караганлыгы дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. **(2 балл)**

Кошлар агачларда кышлый торган зарарлы бөҗәкләрне чүпли, шуның өчен җимлекне бакчага да элөп куярга кирәк. (Календарьдан)

- а) иялек килешен таләп итә торган бәйлек сүз
- ә) иялек килешен таләп итә торган бәйлек
- б) кисәкчә
- в) ияртүче теркәгеч

8. Сорау жөмләнә белдерә торган чара дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. **(2 балл)**

Авыр йөк белән бу “елга”ны ничек кичәргә? (Г.Галиев)

- а) –ны ә) белән б) –әргә в) **ничек**

II. Теоретик бирем.

Кисәкчәләр турында белгәннәрегезне языгыз. Фикерләрегезне мисаллар ярдәмендә дәлилләгез. **(10 балл)**

III. Грамматик һәм ижади бирем.

Ачык ижекләрдән генә торган сүzlәр кулланып, “Мәктәптә” дигән темага 8 жөмлә языгыз. **(16 балл)**

Мәктәп сүзенә фонетик анализ ясагыз. **(3 балл)**

Укытучы сүзен тартым белән төрлөндергез. **(3 балл)**